

Help ik ben pedofiel

Illustratie Diana Scherer

De meeste pedofielen voelen zich schuldig. Maar kunnen ze hun gevoelens leren controleren? Erik: 'Mijn terugval-preventieplan: van mijn computer opstaan en rondjes door de kamer lopen.' Door Tonie Mudde

TONIE MUDDÉ

De eerste keer dat hij kinderporno zag, zette hij meteen zijn computer uit. Erik - een jaar of dertig, wonend in Friesland - schrok niet alleen van de beelden, maar ook van zijn eigen lichamelijke reacties. Zijn huid: nat van het zweet. Hartslag: steeds sneller. En: een erectie. Een paar uur later, toen de opwinding was weggezakt, kwam het schuldgevoel. Wat was hier zojuist gebeurd? Het was slecht. Het was crimineel. Maar hij had ook meer seksuele opwinding dan ooit gevoeld. En dus was het waar. Wat hij altijd al had vermoed, viel nu niet meer te ontkennen: hij was pedo. Hoe moest hij dat zijn ouders en zijn vrienden uitleggen? Hoe zou hij ooit nog een normaal leven kunnen leiden?

Begin twintig was Erik toen hij voor het eerst kinderporno downloadde. En hij zou het nog vaker doen,

meer dan tien jaar lang, voordat hij hulp zocht. Maar vorig jaar las hij in Spits over de oprichting van Stop it Now!, een anonieme hulplijn. Met tranen in zijn ogen belde hij om voor het eerst zijn geheim op te biechten. De vriendelijke vrouw aan de andere kant van de lijn raadde hem aan een afspraak te maken bij de Waag, een forensisch psychiatrische polikliniek, onder meer gespecialiseerd in de behandeling van pedofielen.

Dat hij geen doorverwijzing van zijn huisarts nodig had, gaf voor Erik de doorslag op de uitnodiging in te gaan. 'Anonimiteit is voor mij noodzaak. Ik woon in een kleine gemeenschap in Friesland waar iedereen elkaar kent, in elk geval van gezicht. Stel dat bekend zou worden wat ik heb gedaan, dan voorspel ik ingegooide ruiten, vier lekke autobanden en geweld. Nog een reden om het stil te houden: tot nu toe heb ik geen contact met justitie gehad en dat wil ik graag zo houden.'

Weggepest

Ook het contact met de Volkskrant verloopt anoniem. Vragen worden aan de behandelaars van de Waag gestuurd, die beloven de antwoorden van hun cliënten ongecensureerd door te sturen. Ook een tweede pedofiel die reageert, durft niet het risico te lopen dat zijn identiteit bekend wordt. Hij schrijft: 'Als homostellen soms al worden weggepest uit hun wijk, wat staat mij als pedo dan te wachten?'

Jules Mulder, behandelaar van pedofielen bij de Waag en mede-initiatiefnemer van Stop it Now!, vindt de angst van de mannen terecht. Sinds de gruweldaden van de Amsterdamse crècheleider Robert M. worden alle typen pedofielen te snel als monster bestempeld, meent Mulder.

Hoe oud zijn de kinderen waarover de pedofiel fantaseert? Heeft hij een exclusieve voorkeur voor kinderen of kan hij ook opgewonden raken van iemand van dertig? Blijft het bij fantasieën of wil hij meer? Dat zijn volgens Mulder cruciale vragen. Hij verwijst naar de film American Beauty. Daarin speelt de Amerikaanse acteur Kevin Spacey een ongelukkig gehuwde man die opgewonden raakt van een van de vriendinnen van zijn tienerdochter. Mulder: 'Die man is geen monster. Maar zo'n type - het merendeel van de mannen dat zich meldt via Stop it Now! - moet wel op tijd worden geholpen om te voorkomen dat hij zichzelf en dat meisje in de nesten werkt.'

Erik zegt dat hij weliswaar kinderporno heeft gedownload, maar dat hij nooit zelf contact heeft gezocht met meisjes. 'Ik ben geen gevaar voor hen. Als ik een aantrekkelijk jong meisje op straat tegenkom, dan loop ik haar voorbij en spreek haar niet aan. Ik heb niet de intentie om ooit seks te hebben met zo'n meisje.' Uit zijn cv - kantoorwerk - blijkt ook niet dat hij banen uitzoekt waarbij hij makkelijk in contact komt met kinderen.

In de negen maanden dat Stop it Now! bestaat, is er 138 keer contact gezocht met de hulplijn. Soms door familie en vrienden die zich zorgen maken over het gedrag van een bekende, vaker door mannen die schrikken van hun gevoelens voor kinderen. Van deze groep werden er 29 doorverwezen voor een gesprek met de specialisten van de Waag. Deze polikliniek behandelt nog veel meer pedofielen, met name zedendelinquenten die veroordeeld zijn door de rechter.

Mulder en zijn collega's verspreidden onlangs een enquête onder 97 veroordeelde pedofielen. In zijn kantoor in Utrecht - grenzend aan de Van der Hoeven Kliniek

voor tbs'ers - wijst hij op een van de resultaten: tussen het eerste verlangen en het plegen van een strafbaar feit zat bij 38 procent van de pedoseksuelen meer dan een jaar.

'Dat is een lange periode waarin er nog niks fout gaat, maar het probleem al wel bestaat. De meeste mannen ervaren het ook echt als een probleem: zeven op de tien voelen zich schuldig. Een anonieme hulplijn kan met preventieve hulp een hoop ellende voorkomen.'

Kindermisbruikplaatjes

De effectiviteit van Stop it Now! is lastig in cijfers uit te drukken, al is het maar omdat het onbekend is hoe het de bellers was vergaan zonder hulplijn. Hoewel pedofilie niet te genezen is, zijn Mulder en zijn collega's ervan overtuigd dat veel pedofielen hun verlangens onder controle kunnen krijgen. 'Vergelijk het met appelmoes: dat hoef je de rest van je leven niet te eten, zelfs al weet je dat je het lekker vindt.'

De behandeling verschilt per pedofiel, maar een paar onderdelen zijn standaard. Een van de eerste lessen: onschuldige kinderporno bestaat niet, er bestaat alleen kindermisbruik. Veel pedofielen staan niet stil bij de gevoelswereld van het kind of maken zichzelf wijs dat de kinderen vrijwillig meedoen.

Erik: 'Op de eerste beelden die ik ooit zag, had het meisje in kwestie een glimlach op haar gezicht. Bij mijn behandeling werd me pas duidelijk dat kinderen gedwongen worden om te lachen, iets waar ik tot dat moment totaal blind voor was. Zeer naïef van mij, besef ik nu.'

In het lesmateriaal wordt dan ook consequent gesproken over kindermisbruikplaatjes. Erik: 'Dat sloeg aan bij mij. Als ik kindermisbruikplaatjes kijk, wordt er dus een kind misbruikt voor mijn plezier. En dat wil ik niet. Ik wil niet dat wie dan ook misbruikt wordt,

zeker niet voor mijn plezier.'

Af en toe slaagt een pedofiel erin om de ene obsessie te vervangen door een andere. Mulder: 'Dat een cliënt zijn harde schijf vol kinderporno heeft staan, betekent niet per se dat pedoseksualiteit zijn grootste drijfveer is. Het kan ook draaien om de kick iets te doen wat niet mag of zelfs om een verzameling compleet te krijgen. Een van mijn patiënten verzamelt nu geen naaktfoto's meer van kinderen, maar foto's van auto-ongelukken. Nog steeds een rare hobby, maar wel een stuk minder schadelijk.'

Zou Erik zijn pedofiele driften ook op zo'n manier onschadelijk kunnen maken? Hij vreest van niet. Als hij achter zijn computer zit, voelt hij nog regelmatig ongewenste verlangens opkomen. Het liefst zou hij willen dat de overheid een leger hackers inzet om websites met kinderporno plat te leggen, zodat het voor hem onmogelijk wordt om die beelden op zijn scherm te krijgen.

Tot die tijd wapent hij zich met het 'terugval-preventieplan' dat hij samen met zijn behandelaar heeft opgesteld. Snel opstaan van de computer en rondjes door de kamer lopen. 'Dat heeft tot nu toe gewerkt. Ik heb al zes maanden geen kinderporno bekeken. Sinds mijn behandeling verkeren mijn lichaam en geest in echtscheiding. In mijn geval is dat zeer positief.'

WAT DENKT DE PEDO?

Enquête onder 97 veroordeelde pedofielen, uitgevoerd door de Waag, een forensisch psychiatrische polikliniek.

de misdaad

38%
veroordeeld voor seksueel misbruik.
45%
veroordeeld voor het bezit van

kinderporno.

17%
veroordeeld voor bezit van kinderporno én seksueel misbruik.

de man

80%
had werk voor zijn arrestatie.
50%
had een partner en/of een sociaal netwerk en was dus niet sociaal geïsoleerd.

80%
heeft voorkeur voor meisjes en jongens tussen de 11 en 16 jaar. Voorkeur voor nog jongere kinderen is zeldzamer.

het geweten*

70%
voelt zich schuldig.

30%
zocht hulp om pedoseksualiteit onder controle te krijgen.

25%
praat pedoseksuele gevoelens goed.

*) Gemeten bij kindermisbruikers. Mannen met alleen een veroordeling voor het bezit van kinderporno zijn hier niet meegenomen.

anoniem now!

STEKKER UIT DE HULPLIJN?

De anonieme hulplijn voor pedofielen, Stop it Now!, bestaat amper een jaar en dreigt alweer te moeten stoppen. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gaf 250.000 euro, maar een nieuwe bijdrage zit er waarschijnlijk niet in. 'Het is vanaf het begin helder geweest dat dit een

eenmalige startsubsidie was', zegt een woordvoerder. 'Daarna moet de hulplijn op andere financiële bronnen terugvallen.'

De initiatiefnemers van Stop it Now! hopen nu dat het ministerie van Veiligheid & Justitie bijspringt, maar die kans is klein, blijkt bij navraag. De ambtenaren van dit departement vinden dat het onderwerp thuishoort bij hun collega's van VWS. Een standpunt waarover Stop it Now!-oprichter Jules Mulder zich verbaast: 'Soms belt een man ons op die zegt: 'Ik wil niet de volgende Robert M. worden. Help me.' Als de hulplijn jaarlijks ook maar één pedofiel kan weerhouden van een misdrijf, verdient de staat dat ruimschoots terug aan kosten voor opsporing, rechtszaken, gevangenissen, et cetera.'